

Retouradres: Strawinskylaan 1779, 1077 XX Amsterdam

Datum 2 juli 2020
Behandeld door Jeffrey Boxem, verstedelijkingsstrategie@metropoolregioamsterdam.nl
Onderwerp Informatiebrief Verstedelijkingsstrategie MRA

Aan:
Colleges van Burgemeester en Wethouders en leden van de gemeenteraden
Colleges van Gedeputeerde Staten en leden van de Provinciale Staten
Dagelijks Bestuur Vervoerregio

Geachte leden van de colleges en raden/staten en DB Vervoerregio binnen de MRA,

Binnen de Metropoolregio Amsterdam (MRA) werken we samen met het Rijk aan de ontwikkeling van een Verstedelijkingsstrategie voor de langere termijn (tot 2050) en de middellange termijn (tot 2030). Met deze brief informeer ik u over de huidige stand van zaken en over het vervolgproces, inclusief uw rol daarin.

Waarom de Verstedelijkingsstrategie?

Het is onze ambitie dat de MRA zich toekomstbestendig en evenwichtig ontwikkelt tot een internationale topregio met een hoge leefkwaliteit (zie de MRA-agenda 2020-2024). Onze samenwerking in MRA-verband en met de Rijksoverheid kan daarin het verschil maken. De Verstedelijkingsstrategie speelt een belangrijke rol in het verwezenlijken van die ambitie. De Verstedelijkingsstrategie vormt een van de uitvoeringslijnen van de MRA Agenda 2.0, die vanaf 17 april jongstleden in werking is getreden.

De 'polycentrische metropoolregio' staat aan de basis. De MRA bestaat uit veel verschillende en krachtige kernen, die elkaars kwaliteiten versterken. Ze liggen in een landschap dat al even gevarieerd is. Bij de aankomende groei op lange en middellange termijn willen we de leefbaarheid in de regio behouden en verbeteren. We willen de regio door ontwikkelen als ware het een leefbare stad, een groot *daily urban system*: In de MRA worden niet alleen woningen worden gebouwd, maar steden, samenlevingen. Hierbij wordt nagedacht hoe de MRA leefbaar blijft met ook aandacht voor

klimaatadaptatie en landschap. De MRA streeft een polycentrische ontwikkeling na, waar alle kernen elkaar versterken, maar ook sterk genoeg op zichzelf zijn. Daarom wil de MRA o.a. inzetten op een goede verdeling van de werkgelegenheid in de MRA en balans in woon- en werklocaties.

De Verstedelijkingsstrategie is een gemeenschappelijk kader voor de noodzakelijke interventies van Rijk en regio in de MRA. Op die manier kan de Verstedelijkingsstrategie helpen om de ambities waar te maken, die u hebt vastgesteld in de nieuwe MRA Agenda. Ambities waar gezamenlijke interventies met het Rijk nodig zijn.

Uw inbreng is essentieel

Uw inbreng in de totstandkoming van de Verstedelijkingsstrategie is essentieel. Afspraken tussen Rijk en regio moeten tenslotte gedragen worden door de gemeenten en provincies. Raden- en statensessies per deelregio zijn een voorwaarde om tot afspraken met voldoende draagvlak te komen.

Vanwege de coronacrisis konden de, in het voorjaar geplande deelregionale raden- en statensessies en het MRA Congres, niet doorgaan. Samen met de griffiers wordt nu getracht om deelregionale sessies te plannen in september 2020. Zodra de data bekend zijn, wordt u hierover geïnformeerd. In deze sessies zullen de uitkomsten en voorstellen worden besproken, die voortkomen uit gebiedsgerichte inventarisaties. Deze zijn recentelijk met MRA-deelnemers en Rijkspartners opgestart. U leest in deze brief hier meer over.

Wat behelst de Verstedelijkingsstrategie MRA?

De Verstedelijkingsstrategie bestaat uit drie onderdelen: het verstedelijkingsconcept, de fasering van integraal te ontwikkelen gebieden en een investeringsstrategie. In een investeringsstrategie worden de investeringsbeslissingen voor mobiliteit genomen in het kader van het Rijk-regioprogramma "Samen Bouwen aan Bereikbaarheid". Op basis van de verstedelijkingsstrategie worden vervolgspraken gemaakt, onder meer over uitvoeringsprogramma's. Tot 2030 zal de focus liggen op de uitvoering van bestaande afspraken. Voor de lange termijn (tot 2050) volgen we een adaptief groeipad waarlangs de Verstedelijkingsstrategie zich zal door ontwikkelen. Bij vervolgspraken zullen de besluiten voorgelegd worden aan het bevoegd gezag, zoals gemeenten, provincies en het Rijk.

Als overkoepelende doelstelling voor de Verstedelijkingsstrategie is geformuleerd "een duurzame en sociaal-maatschappelijk en economisch sterke metropoolregio op lange en middellange termijn, in aansluiting op het regionale DNA". Daar zijn belangrijke uitdagingen aan verbonden. Concreete keuzevraagstukken die bepalend zijn voor de toekomst van onze regio zijn onder meer:

- Hoe gaan we de komende tien jaar maximaal sturen op woningbouw en spreiden van woningen, werk en voorzieningen binnen de polycentrische metropoolregio. Hoe realiseren we daarmee een evenwichtige ontwikkeling?
- In hoeverre faciliteren we naast de regionale energieopgave ook de nationale of internationale energieopgave?
- Op welke locatie huisvesten we een vierde hyperconnectiviteitshub voor datacenters?
- Om de biodiversiteit te verbeteren, de landschappelijke kwaliteit te behouden, meer recreatiemogelijkheden te creëren en bodemdaling te remmen is het nodig te investeren in het metropolitane landschap. Wat zijn de beste maatregelen om het ecologische systeem en landschappelijke structuren te versterken? Welke gebieden moeten in verband met bodemdaling prioriteit krijgen? Zetten we in de MRA in op concentratie met meer plekken

voor intensieve recreatie, bijvoorbeeld door de aanleg van nieuwe parken, of zetten we in op spreiding van recreatie over de regio, door bijvoorbeeld te investeren in betere routestructuren en spreiding van bestemmingen?

- Hoe faciliteren we een robuust watersysteem? Hoe kunnen we klimaatadaptief ontwikkelen en welke gebieden lenen zich het beste als zoekgebied voor locaties voor piekwaterbergingen?
- Wat is de meest geschikte netwerkstrategie voor het mobiliteitssysteem in de MRA?

De opgaven zijn complex, de ontwikkelingen gaan hard, en de ruimte en middelen zijn beperkt. De integrale benadering leidt tot zicht op nieuwe kansen, die we kunnen verzilveren. Maar ook tot schuarpunten of tegengestelde belangen, die om een toekomstgerichte afweging vragen. Niet alle ontwikkelingen kunnen overal of gelijktijdig plaatsvinden.

De Verstedelijkingsstrategie levert een koers op waarin nationale, provinciale, regionale en lokale opgaven op elkaar worden afgestemd in een slimme volgorde in de tijd. Het levert een basis op voor gezamenlijke afspraken tussen onze regio en het Rijk over een aantal belangrijke keuzes. Interventies in gebiedsgerichte doorontwikkelingen kunnen gezamenlijk worden uitgevoerd waar dat nodig is. Daarnaast is het mogelijk dat bepaalde interventies naar voren komen, die MRA-deelnemers afzonderlijk of in deelregionaal verband gaan uitvoeren.

Waar staan we nu?

De Verstedelijkingsstrategie is niet bij nul gestart. We borduren voort op al bestaande Rijk-regioafspraken, over bijvoorbeeld de MRA-sleutelgebieden, de versnelling van de woningbouwproductie, het programma "Samen Bouwen aan Bereikbaarheid" en het landschap. Dit zijn bouwstenen voor de Verstedelijkingsstrategie. Bestaande afspraken binnen de regio en de gegevens uit de Monitor Plancapaciteit vormen eveneens input voor de Verstedelijkingsstrategie

In het Bestuurlijk Overleg MIRT van 20 november 2019 zijn met de bewindslieden van Infrastructuur en Waterstaat en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de uitgangspunten voor de Verstedelijkingsstrategie MRA bepaald¹. Deze uitgangspunten zijn uitgewerkt aan de hand van eerder gemaakte afspraken en lopende beleidstrajecten. Daaruit is onder meer een aantal ontwikkel- en inrichtingsprincipes voortgekomen².

In het Bestuurlijk Overleg Leefomgeving van 8 juni 2020 met de minister van BZK, de bewindslieden van I&W en EZK en een bestuurlijke delegatie van de MRA zijn afspraken gemaakt over de polycentrische ontwikkeling tot 2030 en de energietransitie in relatie tot verstedelijking. Er is afgesproken dat Rijk en regio maximaal gaan sturen op het spreiden van wonen en werken over de stadsharten in de regio, in aansluiting op het polycentrische karakter van de MRA. De samenhang met mobiliteitsvraagstukken is evident.

¹ U vindt de uitgangspunten onder het kopje 'Documenten' op <https://www.metropoolregioamsterdam.nl/project/verstedelijkingsstrategie/>

² U vindt de ontwikkel- en inrichtingsprincipes onder het kopje 'Documenten' op <https://www.metropoolregioamsterdam.nl/project/verstedelijkingsstrategie/>

Bijgevoegd is de betreffende passage uit de recente brief aan de Tweede Kamer (bijlage 1). Naast de daarin genoemde stadsharten wordt in de MRA op regiophaltes ingezet op verdichting en woon-werkmilieu met een (licht) commercieel programma (zoals Beverwijk, Kogerveld, Amstelveen, Hilversum Sportpark, Heemstede, Bussum, Almere Buiten en Haarlem Spaarnwoude).

Hoe verder?

De keuzevraagstukken worden de komende tijd nader uitgewerkt, zowel gebiedsgericht als voor de MRA als geheel. De samenhang in de opgaven staat centraal. Op dit moment is een – voorlopige – indeling in zeven integraal te ontwikkelen gebieden aan de orde:

- Noordzeekanaalgebied-ZaanIJ
- Oostflank MRA (IJmeer-oever/Amsterdam Bay Area, Gooikust, Lelystad)
- Flevoland, 't Gooi, Utrecht (inclusief Diemerscheg)
- Schiphol, Westeinderscheg, Amstelveen, Greenport Aalsmeer, Oostkant Haarlemmermeer
- Zuidflank MRA (Hoofddorp, Zuidas, Amsterdam Zuidoost, Amstelscheg)
- Zaanstreek, Waterland, Corridor Amsterdam-Hoorn
- Zuid-Kennemerland

Het doel van de gesprekken is de keuzevraagstukken op gebiedsniveau inzichtelijk te maken, zodat er, indien noodzakelijk, gezamenlijk bestuurlijke besluitvorming kan plaatsvinden door Rijk en regio.

Besluitvormingsproces en planning

De conclusies en voorstellen, die voortvloeien uit de gebiedsgerichte inventarisaties, volgen na het zomerreces. Via deelregionale sessies zullen wij de resultaten in september 2020 met u delen. Wij gaan dan met u in op specifieke verstedelijkingsopgaven in de betreffende deelregio.

Het streven is het verstedelijkingsconcept, de uitgangspunten voor de fasering en de contouren van een investeringsstrategie - via de stuurgroep van Rijk en regio - op 25 november 2020 in het Bestuurlijk Overleg MIRT met de bewindslieden vast te stellen. Wat er precies aan besluitvorming kan worden voorgelegd, is mede afhankelijk van de uitkomsten van de gebiedsgerichte inventarisaties, de deelregionale sessies en de gesprekken tussen de regio en het Rijk hierover. In welke mate besluitvorming nog zal gaan plaatsvinden in 2021 over de fasering van de integraal te ontwikkelen gebieden en de investeringen en uitvoeringsprogramma's wordt nog bezien.

In MRA-verband vindt bespreking van de Verstedelijkingsstrategie primair plaats in het MRA-platform Ruimte. Ook de platforms Economie en Mobiliteit worden daarbij betrokken. De bestuurlijke planning binnen de MRA treft u aan in bijlage 2.

Uw betrokkenheid bij het opstellen van de strategie is van groot belang. Daarom gaan we na het zomerreces graag het gesprek met u aan.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuurlijk kernteam MRA Verstedelijkingsstrategie.

Marieke van Doorninck
Voorzitter stuurgroep rijk-regio en bestuurlijk team MRA Verstedelijkingsstrategie*

***Bestuurlijk team MRA Verstedelijkingsstrategie**

*Marieke van Doorninck, platform Ruimte
Jan de Reus, platform Mobiliteit en platform Ruimte
Maaike Veeningen, platform Economie en platform Ruimte
Marja Ruigrok, platform Economie en platform Mobiliteit
Songül Mutluer, platform Ruimte*

Bijlagen

1. *Passage Verstedelijkingsstrategie MRA (brief van 25 juni jongstleden "Uitkomsten Bestuurlijke Overleggen Leefomgeving van Minister BZK aan Tweede Kamer)*
2. *Bestuurlijke planning Verstedelijkingsstrategie MRA*

Contact en informatie

De MRA-website (<https://www.metropoolregioamsterdam.nl/project/verstedelijkingsstrategie>) wordt voorzien van actuele informatie. Voor meer informatie of eventuele vragen kunt u contact opnemen per e-mail via verstedelijkingsstrategie@metropoolregioamsterdam.nl.

Een afschrift van deze brief wordt verstuurd aan de Dagelijks Besturen van het Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier, het Hoogheemraadschap van Rijnland, het Waterschap Amstel, Gooi en Vecht, en het Waterschap Zuiderzeeland.